

Likabehandlingsplan 2018-2019

Mörlanda

förskoleklass, grundskola och fritidshem

Bakgrund

Planen grundar sig på **diskrimineringslagen 2 kap. 5, 6, 7 §** och **Skollagen 6 kap.**

Både diskrimineringslagen och 6 kapitlet i skollagen har till syfte att skydda barn och elever mot kränkningar av deras värdighet. Kränkningar av barns och elevers värdighet kan förekomma i form av diskriminering, trakasserier eller genom kränkande behandling.

Bestämmelser i diskrimineringslagen och skollagen förbjuder diskriminering och kränkande behandling. De ställer krav på att verksamheterna bedriver ett målinriktat arbete för att främja barns och elevers lika rättigheter och möjligheter samt för att förebygga och förhindra trakasserier och kränkande behandling

Det är viktigt att alla som arbetar i verksamheterna har kunskap om innebörden av begreppen för att kunna bedriva ett effektivt arbete mot diskriminering och kränkande behandling.

Diskriminering innebär att ett barn eller en elev missgynnas, direkt eller indirekt, av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som utför diskrimineringen. I verksamheterna är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Om någon ur personalen utsätter ett barn eller en elev för trakasserier benämns det diskriminering.

Kränkande behandling är ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker barns eller elevers värdighet.

Trakasserier och kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. De kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. De kan utföras inte bara direkt i verksamheten utan även via exempelvis telefon och internet. Trakasserier och kränkande behandling kan t.ex. uttryckas genom nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjliganden eller fysisk våld. Kränkningarna kan även handla om att frysa ut eller hota någon. Kränkande behandling kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande.

Mobbning är en form av kränkande behandling eller trakasserier som innebär en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

Detta första stycke är till största delen ett citat från **Skolverkets Allmänna råd "Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling"**.

HERRLJUNGA KOMMUN

Bildningsförvaltningen

Övergripande mål

Alla elever i grundskolan, förskoleklass och på fritidshem ska känna sig trygga, vara respekterade, bli väl bemötta och aldrig utsättas för diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling. All personal ska aktivt medverka till att förebygga, motverka, utreda och åtgärda alla former av kränkningar.

Delaktighet vid upprättande av och information om likabehandlingsplanen

Elevernas delaktighet

Eleverna görs delaktiga genom samtal i klassen/på fritids om vad diskriminering och kränkningar är och hur de agerar om de upplever att någon blir utsatt för detta. Skolans regler lyfts och diskuteras återkommande under läsåret i klassen/på fritids och på elevrådet.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vid årets första föräldramöte presenteras kort och informeras att likabehandlingsplanen läggs ut på V-klass där alla föräldrar har möjlighet att läsa, ta del och lämna in synpunkter om innehållet direkt till rektor.

Personalens delaktighet

Efter varje läsår utvärderas de insatser som är gjorda och all personal är delaktiga i att upprätta en plan för det kommande läsåret.

Delaktighet för personal från kök, städ och skolskjutsar

Rektor ansvarar för att personal inom dessa områden blir informerade. Utbildningsförvaltningens skolskjutssamordnare tar upp planen vid möte med chaufförerna. Tekniska kontoret gör det med sin personal.

Så här arbetar Mörländaskolan för att

- **främja lika rättigheter, förebygga och motverka diskriminering och kränkande behandling**

Rektors ansvar:

- Se till att det drivs ett målmedvetet arbete för att motverka kränkningar och diskriminering.
- Se till att all personal, elever och vårdnadshavare känner till likabehandlingsplanens innehåll.
- Se till att likabehandlingsplanen årligen utvärderas och revideras.
- Se till att personal utreder ärende om elev känner sig kränkt av elev.
- Utredda ärenden om elev känner sig kränkt av personal.
- Utredda ärende om personal känner sig kränkt av elev.

All personal i grundskolan, förskoleklass och fritidshem har ansvar för:

- Att bemöta elever och kollegor på ett respektfullt sätt.
- Att dokumentera misstanke om någon elev utsätts för kränkande behandling samt vidta åtgärder. Informera rektor om händelsen.
- Att vid kännedom eller misstanke om att någon bland personalen utsätter elev för diskriminering eller annan kränkande behandling meddela rektorn detta.

- Att vara tillgängliga för eleverna under skoldagen.

Elevernas ansvar:

- Följa och respektera skolans likabehandlingsplan och skolans regler.
- Bemöta sina kamrater och de vuxna på skolan på ett respektfullt sätt.
- Berätta för de vuxna när de ser och upplever trakasserier och annan kränkande behandling.

Förebyggande arbete i vardagen

Samtal i klasserna

Arbete för att främja likabehandling görs både planerat och vid tillfällen när något inträffat. I det dagliga arbetet samtalas klasserna om känslor och relationer. Lärarna arbetar medvetet för att skapa en god anda i gruppen. Det görs t.ex. genom relationsövningar, massage och samtal.

Samtal på fritids

På fritids görs återkommande samlingar och fritidsråd, där man tar upp aktuella situationer. Det är både negativt och positivt som kommer upp. En strävan är att lyfta gruppen.

Elevhälsan

Vid regelbundna tillfällen finns kurator och skolsköterska på skolorna. De gör förebyggande insatser enskilt eller i olika klasser. Elevhälsan sammanträder 3 till 4 gånger per månad där inkomna ärenden behandlas och insatser beslutas. 2 gånger per månad har elevhälsan "öppen dörr" där pedagoger kan komma för att lyfta dilemman eller andra händelser relaterat till bl.a. kränkande behandling och trakasserier.

Ordningsregler

Varje år arbetas det fram tydliga trivselregler av elever och personal. Reglerna publiceras på VKlass. Reglerna utgår från tidigare års regler, men revideras och aktualiseras.

Rasttillsyn

På rasterna finns vuxna med eleverna ute på skolgården. Ett schema görs upp vid varje läsårsstart. Ansvarig för detta är rektor. På varje rast finns två lärare ute på skolgården. Rast-värdarna **ska** använda en gul reflexväst för att vara lätt att få syn på. Även en eller två elevassistenter är ute under rasttid. Rast-värdarna cirkulerar till olika delar av skolgården.

Trygghetsgrupper

Eleverna är indelade i åldersblandade trygghetsgrupper. De träffas vid olika tillfällen under läsåret för att eleverna ska lära känna varandra bättre, speciellt mellan olika åldrar. En planering görs vid läsårsstart för att få in upprepade tillfällen av samlingar i trygghetsgrupperna. Innehållet i dessa träffar kan vara sociala övningar eller speciella teman. Vid läsårsstarten förankras trygghetsreglerna i dessa grupper.

Kamratstödjare

Från åk 3 utser klassen kamratstödjare. Dessa träffas under ledning av en fritidspedagog ett par gånger per läsår och samtalas om klimatet mellan elever på skolan.

Utvecklingssamtal

Vid utvecklingssamtalet tas elevens sociala samspelssituation upp som en del av samtalet.

Så här arbetar Mörlandaskolan

- **för att upptäcka diskriminering och annan kränkande behandling:**

Samtal mellan personal

Berörd personal informeras om händelser och incidenter. Tillfällen för detta är vid möten i vardagen och när elevhälsans personal är på skolan. I Mörlanda finns varje vecka ett avstämningstillfälle vid torsdagsmötet. Det finns även utrymme på arbetsplatsträffar att samtala om elevers situation på skolan.

På skolan finns också en arbetsgrupp med representanter från varje arbetslag där skolklimat och värdegrundsfrågor lyfts och aktiviteter planeras utifrån likabehandlingsplanen.

Uppmärksamhet i vardagen

Lärare och elevassistenter ser det sociala samspelet mellan olika elever och kan då upptäcka konflikter och ojämnt samspel. På raster och under fritidstiden finns många tillfällen att se elever i andra situationer än i klassrummet.

Enkät

Trivselundersökning genomförs i klasserna. Elevrådet är delaktigt i utformandet av frågor och sammanställning av svaren. Rektor är ansvarig att undersökningen genomförs.

En webbaserad klimatundersökning görs varje år och där ingår frågor om trivsel och trygghet. Eleverna i årskurs 5 svarar på den.

Så här arbetar Mörlandaskolan

- **för att åtgärda diskriminering och annan kränkande behandling:**

Pedagoger och elevassistenter arbetar dagligen med att hjälpa elever att utreda konflikter. Det är ofta mindre händelser som är uppklarade under dagen eller som bara behöver en koll under några dagar för att se att konflikten upphört.

Vid allvarigare händelser och när händelsen bedöms som en kränkning följs nedanstående arbetsgång:

1. Den som sett kränkningen samtalar med den utsatte: Vad har hänt? Hur ofta? Vilka är inblandade? När och var har det hänt?
Klassläraren/mentor informeras om händelsen.
2. Enskilt samtal med dem som har utövat kränkande behandling. Den vuxne tar upp det allvarliga i situationen och ger dem möjlighet att ändra sig och ta ansvar för sitt beteende.
3. Meddela rektor om vad som hänt och vilka åtgärder som gjorts. Rektor beslutar om "utredning av kränkning" ska ske eller ej. Startas utredning anmäler rektor ärendet till huvudman på särskild blankett.
4. Kontakt med den utsattes och utövarens/utövarnas föräldrar. Samtalen dokumenteras.
5. Under de följande veckorna görs uppföljande samtal med de inblandade.

6. Om problemet fortfarande kvarstår utarbetas nya åtgärder som följs upp och dokumenteras.
7. Rektor kallar till EK, elevkonferens, för den/de elever som utfört/utsatts för kränkningarna och deras vårdnadshavare. I konferensen deltar personal från elevhälsan. Mötet och beslutade åtgärder dokumenteras.
8. Uppföljning görs av beslutade åtgärder.

Om en elev utsätts för diskriminering eller någon annan form av kränkande behandling från en vuxen utreds det av rektor.

1. Händelsen anmäls till rektor.
2. Rektor utreder, åtgärdar och följer upp händelsen.
3. Vårdnadshavare informeras.
4. Rektor följer upp ärendet med den personal som utfört kränkningen för att säkra att det inte händer igen.

Utvärdering våren 2018

Årskurs 5 genomförde för tredje gången en webbaserad enkät där det fanns några frågor om socialt klimat. I enkätsvaren framkom att:

Eleverna känner sig trygga under skoldagen.

Eleverna upplever sig att de får den hjälp de behöver och att de lär sig mycket.

Eleverna upplever att lärarna har höga förväntningar på eleverna.

Eleverna får veta hur det går för dem i skolarbetet.

Eleverna upplever att undervisningen stämmer väl överens med målen.

Varje klassråd har utvärderat tryggheten och studieron på skolan. Vid Elevrådsmötet berättar överlag representanterna från varje klass att de upplever Mörländaskolan som en trygg och positiv arbetsplats. Särskilt klassrummen beskrivs som trygga och trivsamma platser att vara på/i.

När det gäller studiero i klassrummet framkommer det ganska samstämmigt att alla följer reglerna och har studiero när lärarna är i klassen men när de lämnar klassrummet bryts det ibland mot den hänsynen och regeln att ge varandra studiero.

Grundskolan har arbetat med sitt mål att få en vänligare ton på fotbollsplanen och i omklädningsrummen på idrotten. Samtliga pedagoger anser att klimatet på fotbollsplanen och i omklädningsrummen blivit avsevärt bättre. Detta mål är dock inte helt uppnått och behöver finnas med även i fortsättningen.

Prioriterade mål för läsåret 2018-2019:

- Prioriterat område för både grundskolan och fritidshemmen blir att arbeta för "ett varmt klimat". Eleverna behöver bli bättre på att se varandra och att säga vänliga och snälla saker till varandra. Varje klass uppmärksammar samtalston och ord eleverna säger till varandra för att göra dem medvetna vad de säger. I verksamheten behöver det talas om att ett "snällt" ord kan betyda mycket.
Eleverna behöver speciellt påminnas om vilken samtalston de har till varandra på fotbollsplanen och i omklädningsrummen.
I omklädningsrummen har varje elev sin egen plats där man alltid byter om. En vuxen kan när som helst komma in i omklädningsrummet efter att man knackat.
Aktiviteter som vi ska nyttja för att utveckla ett varmt samtalsklimat blir:
 - Lyft arbetet och elevers samtalsklimat på föräldramötena under läsåret.
 - Utveckla samarbetet med föräldraföreningen i ovan arbete.
 - Ökad tillsyn på de elever som sticker ut vad avser dåligt språkbruk.
 - Uppföljning i klassråd/kamratsamtal om hur vi bemött varandra sedan förra klassrådet/kamratsamtalet.
 - Ett mer genomtänkt arbete med kamratstödjarna arbetas fram under läsåret.
- Rast-Roligt. Pedagoger från fritids organiserar lekar 2 ggr varje vecka samt lärarledd vistelse på konstgräsplanen 2 ggr/vecka. Alla som vill deltar i aktiviteten. Kamratstödjare finns med i planering och utförandet av rastroligt. Trygghetsgrupperna ska träffas oftare och med bra struktur.

Utvärdering

Planen kommer att utvärderas maj/ juni 2019

Inför utvärderingen kommer följande kartläggningar att göras.

- **Kartläggning av riskområden**

Utifrån den enkät eleverna gör diskuterar elevråd och personalgruppen runt mönster och identifierade styrkor och förändringsbehov i det främjande och förebyggande arbetet på skolan. Enkäten genomförs i april. Ansvarig är rektor.

- **Elevers sociala situation som kommer upp i utvecklingssamtalet**

Läraren tar ansvar för att denna del kommer med i utvecklingssamtalet och eventuell kontakt med elevhälsan tas.

Ny likabehandlingsplan

En ny plan upprättas för det kommande läsåret.

Likabehandlingsplanen är fastställd i APT, augusti 2018.

Christer Wetterbrandt
Rektor Mörländaskolan